

УДК 378.147(477)

***Використання інформаційних технологій та змішаного навчання
у вищій школі.***

Тригуб Оксана Володимирівна, старший викладач кафедри теорії та історії держави і права

Тригуб Оксана Владимировна, старший преподаватель кафедры теории и истории государства и права

TryhubOksanaVolodymyrivna

Анотація: розглянуті актуальні питання управління освітньою діяльністю у вищій школі, застосування змішаного навчання у вищій школі та використанням новітніх досягнень у галузі інформаційних технологій у викладанні окремих курсів.

Аннотация: рассмотрены актуальные вопросы управления образовательным процессом в высшей школе, применение смешанного обучения в высшей школе и использование новейших достижений в области информационных технологий в преподавании отдельных курсов.

Ключові слова: інформаційні технології, змішане навчання, освітнє середовище, освітній процес, система управління навчанням, електронне навчання, перевернуте навчання.

Ключевые слова: информационные технологии, смешанное обучение, образовательная среда, образовательный процесс, система управления обучением, электронное обучение, перевернутое обучение.

В постіндустріальному, глобалізованому суспільстві вища освіта повинна бути орієнтована на формування соціально відповідальної особистості, яка буде працювати в умовах швидких технологічних змін, глобалізації та збереження навколишнього середовища.

Саме тому перед освітою стоять кардинально нові завдання - потрібно вчити вмінню мислити, самостійно здобувати інформацію і критично її оцінювати, а не просто накопичувати і запам'ятовувати.

Викладачі повинні вирішувати ці завдання, що ставить перед ними сучасність. в складних умовах скорочення аудиторного навантаження в навчальних програмах української вищої школи. А це вимагає для провідних університетів переосмислення ролі викладача, реструктуризації навчальних планів з меншими витратами та більшою ефективністю. Мова йде про спільнестворення і використання контенту для здійснення спільної освітньої діяльності в Інтернеті на базі загальних стандартів, угод і технологій (Smarteducation).

Одним з ефективних способів вирішення цієї нагальної проблеми є використання інформаційних технологій та змішаного навчання.

Питання використання інформаційних технологій в навчанні розглядається багатьма науковцями серед яких О.О. Андрєєв, О.А. Булаченко, В.В. Бойчук, А.В. Одинець, І.М. Сокол, Т.Г. Павлиш та інші.

О.А. Булаченко, А.В. Одинець вважають, що інформаційні технології дають можливість керувати освітнім середовищем та освітнім процесом. З їх допомогою: вдосконалюється організація викладання, підвищується індивідуалізація навчання; підвищується продуктивність самопідготовки студентів; посилюється мотивація до навчання; активізується процес навчання, створюється можливість залучення учнів до дослідницької діяльності; забезпечується гнучкість процесу навчання [1]

За П.В. Стефаненком, система управління навчанням повинна надавати можливість для забезпечення централізованої та автоматизованої підтримки навчальної діяльності студента та викладача; використання технологій самообслуговування і самоуправління; швидкості та зручності формування й доставки даних; підтримки мобільності та відповідності всім існуючим стандартам [2].

До найпоширеніших систем управління навчанням відносяться Blackboard, Moodle [3], GoogleClassroom, aTutor, Claroline тощо. Наприклад, GoogleClassroom – сервіс, що надає можливість викладачам створювати та розміщувати завдання в електронному вигляді, а студентам – обирати необхідне

завдання та виконувати його; при цьому надається можливість систематизації завдань та виконаних студентами робіт у структуру папок та документів на GoogleDrive. У GoogleClassroom викладачі можуть створювати і перевіряти завдання в електронній формі. Завдання і роботи при цьому автоматично систематизуються в структуру папок і документів на Googleдиск. На сторінці завдань розміщуються завдання для самостійного виконання студентами (студентам достатньо просто натиснути на завдання, щоб приступити до його виконання). Відомості про здані роботи оновлюються в реальному часі, і викладач може оперативно перевірити всі роботи, поставити оцінки і додати свої коментарі.

Сирота, С. В. зазначає, що систему управління навчанням (англ. Learning Management System (LMS)) використовують для розробки, зберігання і організації спільного доступу до електронних навчальних матеріалів через Інтернет, забезпечення широких комунікативних можливостей викладачів і студентів, проведення тестування і навчально-адміністративної роботи [4].

Серед сучасних освітніх технологій, які найбільш відповідають складним умовам скорочення аудиторного навантаження є технології змішаного навчання (аудиторні, онлайн та дистанційні), на базі яких можна організувати гнучкий навчальний процес. Змішане (комбіноване навчання) – це цілеспрямований процес здобування знань, умінь та навичок в умовах інтеграції аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі використання і взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання при наявності самоконтролю студента за часом, місцем, маршрутами та темпом навчання [1, 6, 7, 8].

В сучасній освіті існують різні підходи до окремих моделей змішаного навчання. За одним підходом змішане навчання розглядають як електронне навчання (e-learning) [5], що відбувається у синхронний спосіб (комп'ютерно-орієнтоване навчання (CBT), веб-орієнтоване навчання (WBT) та дискусійні чати) або асинхронний спосіб (віртуальні класи та лабораторії, Інтернет-сервіси з послугами хостінга, аудіо/відеоконференції, форуми,

програми віддаленого адміністрування тощо).

За

іншим підходом виокремлюють моделі змішаного навчання,

зокрема,

«FacetoFaceDriver», «Rotation», «Flex», «OnlineLab», «Selfblend», «OnlineDriver».

Поширеною педагогічною технологією змішаного навчання є, наприклад, перевернуте навчання (flipped classroom) Перевернуте навчання (клас/аудиторія) - це така педагогічна модель, в якій типова подача лекцій і організація домашніх завдань представлені навпаки. Студенти дивляться вдома короткі відео-лекції, в той час як в аудиторії відводиться час на виконання вправ, обговорення проектів і дискусії. Відео лекції часто розглядаються як ключовий компонент в перевернутому підході, такі лекції в даний час або створюються викладачем і розміщуються в інтернеті, або зберігаються в якомусь онлайн-файлообміннику. Доступність перегляду відео в наші дні, поряд з попередньо записаними лекціями подкастом або в іншому аудіо форматі, поширилася настільки, що дозволяє зробити його невід'ємною частиною концепції перевернутого навчання.

Поняття перевернутого навчання спирається на такі ідеї, як активне навчання, залучення студентів до спільної діяльності, комбіновану систему навчання і, звичайно, подкаст. Цінність перевернутих класів в можливості використовувати навчальний час для групових занять, де студенти можуть обговорити зміст лекції, перевірити свої знання і взаємодіяти один з одним в практичній діяльності. Під час навчальних занять роль викладача - виступати тренером або консультантом, заохочуючи студентів на самостійні дослідження і спільну роботу.

Нові умови навчання висувають до дидактичних матеріалів нові вимоги, що дозволяє викладачу не витрачати багато часу на технічні вимоги, пов'язані з розробкою курсу, він зможе скористатися вже існуючим цифровим контентом, реалізованим у вигляді модулів, які можна збирати в будь-якій послідовності, що обумовлює перехід від пасивного контенту до активного, інтерактивного, онлайнного.

Література

1. Булавенко О. А. Информационные технологии в управлении образованием // Булавенко О. А., Одинец А. В. / Электронный научный журнал «Современные проблемы науки и образования», вып. 6 –2013 /ФГБОУ ВПО «Комсомольский-на-Амуре государственный технический университет», г. Комсомольск-на-Амуре, Россия, электронный ресурс - Режим доступа <http://www.science-education.ru/pdf/2013/6/142.pdf>.

2. Стефаненко, П. В. Инновации в педагогических и информационных технологиях обучения [Электронный ресурс] : электронный архив Донец. нац. техн. ун-та (г. Донецк)/ П. В. Стефаненко. – Донецк, 2005. – Режим доступа: <http://ea.donntu.org:8080/jspui/handle/123456789/23263/1/stefanenko.pdf>

3. Офіційний сайт Moodle [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.org/>

4. Сирота С. В., Ліскін В. О. Використання системи «moodle» для викладання дисципліни «алгоритми і структури даних» – досвід і проблеми.

5. Сирота С. В. Технологии современного (Е-) образования состояние, перспективы [Текст] / С. В. Сирота. – Kiev–Sofia, 2014.

6. Биков В.Ю. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення/ В. Ю. Биков, В. В. Лапінський // [Комп'ютер у школі та сім'ї](#).- 2012. - № 2. - С. 3-6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/komp_2012_2_2.pdf

7. Жалдак М.І. Використання комп'ютера в навчальному процесі має бути педагогічно вваженим / М.І.Жалдак // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. –2013. –№1. –С.10-18.

8. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : 2-е вид. / І. Ф. Прокопенко, В.І.Євдокимов. –Х.:Колегіум, 2006. –224 с.

Тригуб, О. В. Використання інформаційних технологій та змішаного навчання у вищій школі / О. В. Тригуб // Матеріали VIII міжнар. наук.-техн. конф. «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». – Миколаїв : НУК, 2017. – С. 444 – 446.